

Opleiding

Leerproject interventiekunde **LIK**

10-daagse
opleiding tot
Denkadviseur
o.l.v. dr. Edu Feltman

Onder leiding van: **dr. Edu Feltman**
In samenwerking met: **IGOP Instituut voor Groeps- en Organisationspsychologie**

IGOP
Instituut voor Groeps- en Organisationspsychologie

Leerproject Interventiekunde (LIK)

10-daagse opleiding tot Denkadviser o.l.v. dr. Edu Feltmann

Voor wie?

Het Leerproject Interventiekunde, de opleiding tot Denkadviser heeft als doel is bedoeld voor (organisatie-) adviseurs, trainers, opleiders, coaches en andere ondersteunende professionals, die gewend zijn te werken vanuit een organisatie- en veranderkundige optiek en nu zoeken naar verdieping, ontwikkeling en vernieuwing van hun vakmanschap.

Als aanvulling of als een mogelijk aantrekkelijk alternatief op deze invalshoek biedt de LIK:

- reflectie vanuit een taal filosofische optiek op de advies- en interventiekunde
- kennismaking met de hieruit volgende theorie van 'Denkadviseren'
- veel oefening in de attitude en vaardigheden van adviseren, begeleiden en coachen als Denkadviser

De bedoeling is dat de deelnemers leren om vanuit een belangeloze en 'gastvaardige' attitude denkadvisgesprekken te kunnen voeren. Dat zijn adviesgesprekken waarin de klant of adviesvrager wordt gestimuleerd tot ontstoeven van diens 'discours' (= manier van denken en spreken, interpretatieregels en andere 'vanzelfsprekendheden'), indien en voor zover daarin de bron ligt van diens 'probleem' of andere aanleiding tot de gestelde adviesvraag.

Wat

Interventiekunde

Interventiekunde betekent in de LIK: het belangeloos aanbieden van ontstroevende en inspirerende verbale stimuli bij de verhalen en vragen van klanten over hun 'zieswijzen'. Interventies worden hier dus niet gezien als (veranderende) ingrepen in organisaties, maar als de 'verbale stimuli' van de adviseur tijdens diens interacties met de klant. Het 'ontstroeven en inspireren' betreft de voor de klant 'vanzelfsprekende' betekenissen en zieswijzen, die ten grondslag liggen aan de adviesvraag.

Ons leven wordt gekleurd door de betekenis die wij toekennen aan dingen en gebeurtenissen. De betekenis van dingen en gebeurtenissen ligt niet a priori vast, maar ontstaat in ons brein, als een arbitraire mentale en sociale attributie. Dat 'ontstaansproces' heet 'interpreteren'. Voor elke betekenis of interpretatie geldt: dat is een mogelijke, maar nooit de éniig mogelijke of noodzakelijke zieswijze.

Het eigenlijke ambacht van interventiekundigen is: hun klanten helpen die lastige zieswijzen te ontstroeven en hen stimuleren tot 'poly-paradigmatisch' denken: een doorgaand proces van meervoudig anders waarnemen, interpreteren, evalueren én beleven. **In de LIK wordt deze bijzondere wijze van adviseren 'denkadviseren' genoemd,** ter onderscheiding van andere benaderingen in het organisatie-advieswerk zoals: organisatie-adviesing, management-consultancy, training, coaching, procesbegeleiding, etc.

Denkadviseren

Denkadviseren is een aandachtig, subtiel, **psychologisch en taalkundig** interactieproces, tijdens een adviesgesprek, waarin de denkadviser belangeloze interventies aanbiedt bij het denken/voelen/willen en in het discours van één of enkele mensen (de eigenlijke klanten), die iets willen verbeteren of oplossen (in hun organisatie), en die daarbij advies of hulp vragen.

Het woord 'denkadviseren' staat voor de gedachte dat bij elke vorm van 'adviseren' het denkwerk door de klant cruciaal is en dat het taalgebruik en de attitude van de adviseur daarbij van meer betekenis zijn dan diens kennis of vaardigheden. **Deze 'psycho-linguïstische' zieswijze op adviseren** is ontwikkeld door Edu Feltmann, vanuit zijn praktijktheorie over "Adviseren bij Organiseren", waarop hij in 1984 promoveerde. Het nieuwe woord 'denkadviseren' heeft hij hiervoor geïntroduceerd in 1996.

Daarom zal in de LIK speciaal ook aandacht worden besteed aan het werken met taal: aan de wisselwerking tussen de taal van de klant en de taal van de adviseur, aan de uitwerking van taal op het denken, voelen en willen van mensen, aan de 'werkelijkheid scheppende' betekenis van taal, aan de door de taal van organisatie- en veranderkundigen opgeroepen 'problemen', aan het zeer verschillende taalgebruik van bijvoorbeeld managers, taalfilosofen en dichters, en vooral aan de waarde en het plezier van adviseren: óver knellende Problemen, náár bevrijdende Poëtica.

Ook daarom heet deze opleiding tot denkadviser kortweg LIK: een opleiding in de Leukste en Intiemste Kernattitude voor adviseurs, trainers en andere interventiekundigen.

Werkwijze

We werken in de leergang op basis van drie uitgangspunten:

1. Werken vanuit passie en met precisie – Je kunt het vak van Interventiekunde alleen uitoefenen vanuit je persoonlijke passie en levensmissie. Wat jij hier komt doen op aarde, krijgt handen en voeten in je professie. En dit doe je met vakmanschap, dus methodisch precies.
2. Ervaren – Werkelijk begrijpen ontstaat niet alleen door op cognitief niveau te begrijpen hoe het moet. De ervaring in het lijf en in het hart, maakt dat je werkelijk gaat begrijpen. Enerzijds gebruiken we de ervaringen die deelnemers hebben opgedaan in hun dagelijkse praktijk. Anderzijds geven we de deelnemers nieuwe ervaringen mee.
3. Theorie in praktijk – We geven je de gelegenheid je weer eens theoretisch te verdiepen en je (nieuwe) theoretische kennis nadrukkelijk toe te passen in je praktijk van alledag. “Er is niets zo praktisch als een goede theorie” (Kurt Lewin). We werken vanuit de filosofische uitgangspunten van het sociaal constructionisme.

De leergang bestaat in totaal uit 6 blokken, waarin de hiervoor genoemde zeven thema's aan bod komen. Het eerste blok bestaat uit 5 dagen; het tweede tot en met zesde blok steeds uit twee dagen. We starten iedere dag om 9.30u en eindigen steeds om 20.00u. In het derde, vierde en vijfde blok nodigen de deelnemers 'oefenklanten' uit om het geleerde mee uit te proberen.

Opzet

De LIK duurt 10 dagen: 5 blokjes van twee aaneengesloten dagen, zie voor actuele data op de webpagina. Van deelnemers wordt verwacht dat zij alle vijf blokken grotendeels kunnen meemaken en daarbuiten ook af en toe tijd beschikbaar hebben t.b.v. onderling contact, literatuurstudie en voorbereiding van leergroepactiviteiten.

Aan de LIK kan worden deelgenomen door ten minste 5 tot maximaal 12 deelnemers, uit verschillende organisaties (waaronder ook steeds meer zelfstandig gevestigden), waarbij liever niet meer dan drie mensen uit dezelfde organisatie kunnen inschrijven.

NB.: Indien 4 of meer mensen uit dezelfde organisatie belangstelling hebben, is het mogelijk in overleg met hen een 'in-company' LIK op te zetten, waarbij opzet en werkwijze worden afgestemd op de wensen en mogelijkheden van de deelnemers.

Het leerproces vraagt veel motivatie, aandacht en inzet van de deelnemers. Als te voorzien is dat je gedurende het leerproject zal worden belast met extra taken, lange (buitenlandse) reizen, andere cursussen, verandering van functie en dergelijke, wordt in het intakegesprek besproken in welke mate dit een belemmering kan zijn, of dat deelname aan de LIK in dat geval juist een goede ondersteuning kan betekenen.

Het programma

De gemeenschappelijke doelstelling van het leerproject is: leren denkadviseren. Daartoe biedt de begeleider korte theorie-'lessen' aan, met daarop aansluitende praktische oefeningen in waarnemen, luisteren, denken, fantaseren, interpreteren en interacteren, waarin de attitude en vaardigheden voor de rol van denkadviseur kunnen worden getraind.

In de tweede helft van het leerproject (4e en 5e blok) worden enkele 'echte klanten' uit de werksituatie van de deelnemers gevraagd een dagdeel in de leergroep te komen, als klant met een reële adviesvraag. Met die vraag treden zij dan op als 'oefenklanten' voor de deelnemers. Hierdoor wordt bereikt dat die het denkadviseren kunnen beoefenen met klanten van wie zij niets anders weten dan 'de tekst' (het verhaal) dat de klant in het denkadviesgesprek ter sprake brengt. Bovendien kan aldus ook bij die klanten een indruk ontstaan van wat denkadviseren hen te bieden heeft en waarin een denkadviesgesprek verschilt van de (organisatie-)adviezen die zij van hun adviseur gewend zijn.

Daarnaast wordt de deelnemers aanbevolen om in de perioden tussen de blokken bij elkaar op bezoek te gaan in de werksituatie. De bedoeling daarvan is elkaar te ondersteunen en feed-back te geven bij (pogingen tot het voeren van) (denk-)adviesgesprekken en/of andere gesprekken met klanten of opdrachtgevers, bij teambegeleidingen, bij intern werkoverleg, wanneer iemand onverwacht de kamer binnenkomt, tijdens telefoongesprekken, enzovoort, in ieders eigen werksituatie.

Ook kunnen dergelijke bezoeken helpen bij het onderzoeken van de vraag wanneer, waar, bij wie, bij welke vragen, etc. het denkadviseren wel/niet mogelijk en zinvol is.

Docent

Dr. Edu Feltmann, organisatiopsycholoog en 'denkadviser', werkt vanuit het IGOP: het Instituut voor Groeps- en Organisiatiopsychologie b.v., waarvan hij sinds 1972 de oprichter-eigenaar is, als voortzetting van zijn in 1967 begonnen adviespraktijk.

Edu Feltmann:

- studeerde in de jaren '60 psychologie in Amsterdam en organisatiopsychologie in Utrecht. Promoveerde in 1984 in Tilburg, op een studie over 'Adviseren bij Organiseren'.
- heeft ruime ervaring als trainer in groepsdynamica, als begeleider van organisatie-ontwikkeling, als adviseur van directie- en management-teams, als opleider van adviseurs en trainers en als coach voor individuele directeuren, managers en anderen.
- geeft workshops, colleges en inleidingen, over onderwerpen als: Organisatiefilosofie, Management Development, Management-taal, Innerlijke versus Culturele Beschaving, Waardig zijn versus Nuttig doen, Denkadviseren.
- treedt als gastdocent op bij Sioo en in de Masterclasses "Kritische Organisatiefilosofie" van de Universiteit voor Humanistiek.
- begeleidt sinds 1984 het Leerproject Interventiekunde, de *opleiding tot 'denkadviser'* (LIK), steeds één maal per jaar, voor groepen met 'open' inschrijving.

Literatuur

- Enkele van Edu's publicaties uit de periode tussen 1992 en eind 2010, zijn gebundeld onder de titel: **'Denkwerk en Taalspel in Organisaties'**. (Uitgave IGOP en aldaar te bestellen) Deelnemers aan de LIK ontvangen een selectie uit deze bundel als studiemateriaal.
- In september 2010 is het eerste volledige boek over Denkadviseren verschenen, op initiatief van drie oud-cursisten van de LIK in 2006 en voor een groot deel ook door hen geschreven: **'Denkadviseren – over de relaties tussen de taal, het denken en de problemen van mensen in organisaties'**, door Edu Feltmann, Barbara Lubbers, Makkie Metsemakers, Ger Dijkgraaf. Uitgave Mediawerf, Amsterdam. Aanschaf van dit boek is aan te bevelen voor deelnemers aan de LIK. (verkrijgbaar via een mail aan: klazinus@mediawerf.nl).

Opleidingsinformatie

- Omvang: 10 dagen
- Spreiding: 25 dagdelen gespreid over 5 maanden
- Studielast: 48 uur
- Deelnemerkosten: € 2.150,-
- Verblijfskosten: € 470,-
inclusief 1 overnachting à € 90,-*
inclusief 1 diner à € 40,-*
*) optioneel

Data

Ieder jaar stellen we opnieuw de data voor het leerproject vast. Wil je weten wanneer het leerproject dit jaar plaatsvindt? Ga dan naar de website www.sioo.nl

De Locatie

Het programma zal in combinatie met (eventuele) overnachtingen plaatsvinden in een centraal gelegen conferentieoord. Actuele informatie zal via www.sioo.nl en programmastaf verschaft worden.

Meer weten?

Heeft u vragen of wilt u eens vrijblijvend van gedachten wisselen over de mogelijkheden? Neem dan contact met ons op.

Programmamanager Edu Feltmann

+31 (0)20 334 85 94
+31 (0)6 53 61 76 64
info@igop.nl
www.igop.nl

Programmacoördinator Esther Brakkee

+31 (0)30 291 30 00
brakkee@sioo.nl
www.sioo.nl

Over Sioo

Sioo is hét interuniversitaire opleidingsinstituut dat mensen en organisaties wendbaar maakt in veranderings- en organisatieprocessen. Het instituut maakt leertrajecten op maat en functioneert als ontwikkelingsplatform voor het vak van organisatie- en veranderkunde.

Sioo is er voor iedereen die voor uitdagende organisatie- en verandervraagstukken staat. En die daarom beter wil worden in het aanjagen, managen, inspireren, organiseren en vernieuwen. Onze deelnemers bestaan uit bestuurders, (interim)managers, kwartiermakers, stafspecialisten en adviseurs. Zij zijn werkzaam bij overheden, non-profitorganisaties en bedrijfsleven. We maken hen en hun organisaties wendbaarder, door ze te laten ontdekken hoe je organisatie- en veranderingsprocessen kundig en krachtig kunt realiseren.

Organisaties – en de mensen die er werken – moeten voortdurend zien te anticiperen op vraagstukken die op hen afkomen. Hun wendbaarheid is bepalend voor succes. De vraag is hoe zij met souplesse het goede kunnen doen. Sioo is ervan overtuigd dat alleen kennis en modellen uit de organisatie- en veranderkunde niet volstaan. Mensen en hun organisaties worden pas écht wendbaar, als zij leren over veranderingsprocessen in hun eigen context. Vanuit hun eigen vraagstukken. En in samenhang met hun eigen ontwikkeling. Dat kan alleen door actuele en urgente vraagstukken uit de praktijk te vervlechten met kennis uit de organisatie- en veranderkunde. Dat is exact wat Sioo doet.

Sioo is dé interuniversitaire ambachtsschool die mensen en organisaties wendbaar maakt in veranderings- en organisatie-processen. Sioo is in 1958 opgericht door de Nederlandse universiteiten op initiatief van de organisatieadviesbranche.

Het instituut maakt leertrajecten op maat. Tegelijkertijd is Sioo een platform dat het relatief jonge vak van verandermanagement en organisatiekunde verder helpt ontwikkelen in de beroepspraktijk.

Sioo

Interuniversitair centrum
voor organisatie- en veranderkunde

Adres

Newtonlaan 209
3584 BH Utrecht

Contact

+31 (0)30 291 30 00
sioo@sioo.nl

www.sioo.nl